

EL TRADICIONALISTA

SORTIDA ELS DISSAPTES

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1'50 pessetas trimestre
Fora.	2 " "
Extranger.	2'50 " "

Pago per adelantat

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de la Forsa, 8, baixos

Tota la correspondencia al Director

Any II

Gerona 9 de Abril de 1904.

Núm. 54

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

- Dia 9. Dissapte. Sta. Maria Cleofé y sta. Cassilda, v.
Dia 10. Diumenge. de Quasimodo. Sta. Celeriana v. y m., filla de Vich, s. Ezequiel prof. y s. Florenci, m.
Dia 11. Dilluns. S. Lleó Magne, p. y sta. Florença, m.
Dia 12. Dimarts. Ss. Verona y Zenón, mrs, fills de Tarragona.
Dia 6. Dimecres S. Hermenegildo, m. en Tarragona, y s. Justi, m.; se v. a Sant Quintí de Mediona.
Dia 14. Dijous S. Felicià, m.; se v. a Barcelona, y s. Telm. c.
Dia 15. Divendres. Stas. Basilissa y Anastassia, mrs.

CUARANTA HORAS

Auy se trovan á la iglesia de la Congregación y Diumenge començaran á la de las Adoratrius.

AVIS IMPORTANTÍSSIM

Recordem al suscriptors de **EL TRADICIONALISTA** que encare no s'han posat al corrent del pago que ha vensut ja el primer trimestre de l'any actual y que el periódich no viu pas de l'aire del cel.

Poden remetren l'import en sellos de correu de 10 y 15 céntims, lo qual no es pas gaire difícil puig en totes las localitats hi ha estanch.

Ademés hem de fer constar, ab greu sentiment, que algunes persones á las que hem enviat el periódich desde son primer número, se l'han menjat sense retornarne cap dels 54 que portém publicats y are al passarlos hi el rebut, se negan á pagarlo. A aquests senyors los hi habém de fer present que això no es pas propi de carlistas.

PER QUÉ SOM TRADICIONALISTAS?

Després del de Deu l'amor més digne y enobleixedor es el de la Patria: aymémla donchs. Pro qu' es la Patria? El gran Mella ens ho ha dit més d'un cop: la Patria no es la tera que 's trepitja, ni l'estat, les lleys, ó la dinastia qu' ens governa, no es tampoch l'hegemonía del poble que 's vol assimilar los altres qu' esclavisa; la Pa-

tria es aquell conjunt de lligams qu' unifiquen un poble y forman d' ell una personalitat jurídica. L'amor de la Patria es una extensió del de la família y tan natural es l' un com l' altre. Y per la mateixa raó d'esser tan natural y d'haverlo tingut los pobles tots del món, havém de pensar que sobre d' aqueix amor ha assegurat la Providència alguna de les lleis de la bona marxa de la societat, com ab l'amor maternal ha assegurat l'existència dels primers anys de la nostra vida y en el físich la inestinció del humà illnatge. ¡Aymém la Patria! ¡No sofoquém en nosaltres aquest sentiment tan natural y digne qu' únicament aixís ab justicia podrém esser reputats de bons ciutadans! Aymém la fé dels nostres passats, les costums y tradicions que 'ns caracterisan, la nostra hermosa y benaurada parla, y tot lo que constitueix la fesomia de un bon català y d'est modo serém patriotas, aymarém la Patria.

El Rey com lo primer dels ciutadans déu esser lo primer patriota; baix lo seu govern paternal hi ha d'amparar lo patriotisme de les diferents regions de son estat, y com al Rey que per un igual deu esser per tots, ha de procurar per un igual l'exaltament de totes les regions, servint los seus furs y llibertats, sens haverhi preferències odiosas: un Rey aixís es lo lligam d'unió de tots los seus vasalls dels que 's veu sempre aymat com se 'n veieren Carles I y Felip II, y baix los plechs de la bandera tradicional se veuen extender monarquías de lliures ciutadans en quins dominis ja may lo sols 'hi pón. Per això nosaltres som tradicionalistas y volém per R.. á D. Carles VII.

APES.

Un dato per l'història del comtat de Besalú

En lo terme de Juinyá, prop de la Vila de Besalú, s'ha celebrat un acte que la modestia y bon fi dels iniciadors, enemichs dels platets y bombo, fa altament simpàtich y mereix un aplaudiment, que 'l hi enviém de tot cort. Plantar una creu ahont las generacions passadas n'hi plantaren un' altre ab motiu d'un fet que la tradició nos ha trasmés, à mes d'esser ven religiós y erhistiá per lo que la Creu simbolisa, es ben d'agradir que hi hagi quins renovin la memoria á las generacions presents y venideras, de lo que 's perderia en la fossa del oblit, y seria un dato menys per l'història de nostre poble.

Una fulla impresa, qu'ha vingut á nostras mans, firmada per el notable paleògrafo y distingit literat D. Joaquim Matas, Notari de Besalú, nos relata el per qué de la «Tradicció referent á Creu del Cavaller de Faras, prop de la Comtal Vila de Besalú, Província de Girona» y diu:

«TRADICIÓ referent á la Creu del Cavaller de Faras, prop de la Comtal vila de Besalú, província de Girona.»

Succeí que en temps del feudalisme hi hagué un Senyor ó Cavallér, anomenat de Faras—qual torra y casa senyorial encara avuy se trova en lo poble de Faras, parroquia foránea de Besalú—qui volguent sortir á la cassa un dia de festa al matí, ordenà al capellá de la parroquia de Juinyá, ahont tonia ell'jurisdicció, que no digués la missa fins y à tant que ell tornés de sa expedició. Lo capellá esperá tant com pogué, segons son ministeri, á dir la missa, que al fi tingué que comensar, siguent encara ausent lo Cavallér. Est al arrivar y veure la missa camensada se enfurestí tant, que posà una fletxa en lo arch y matà en lo altar al celebrant. Lo poble allí reunit que ho vegé, murmurà promte del acte, y tement las iras, lo Cavallér sortí de la iglesia y fugí cap á sa torre de Faras, siguent luego perseguit per lo poble, que lo atrapà en sa fugida y lo matà á pedradas y á bastonadas. Donada noticia del cas al Senyor del Castell de Salas, del Comtat de Besalú, y al Comte de Perelada, aquests feren penjar de la forca lo cadavre del Cavallér alà mateix hont era, y després feren construir una creu de pedra en lo

mateix lloc, per recordansa del fet, y confiscant tots sos bens los donaren al hospital de Girona.»

«Fins aquí la tradició.»

Dita Creu, anomenada sempre *La Creu del Cavaller*, se mantingué dreta, segons recorda algú vehí d'aquesta terra, fins al any 1835, en que algún malfactor la derribà, y en substitució de ella, lo Rvt. D. Ramón Olivet, Pbre., de Juinyá, y lo notari de Besalú D. Joaquim Matas, determinaren aixecar aquesta altra de ferro, sobre un pilar y socul de pedra, de uns quinze palms de alt tot plegat, per continuar la memòria de dita tradició y per alcansar algún *Pare nostre* per los difunts; previ lo permís del duenyu del terreno D. Albert Estebanell.

S'han ofert generosament a correr á los gastos de esta Creu, ademés dels iniciadors, D. Domingo Boada, D. Joan Ros, de Besalú; don Salvador Olivet, de Juinyá; D. Joseph Compte, de Saus; D. Julia de Ferrer, de Besalú; D. Francisco J. Monsalvatje, historiador del Comtat de Besalú; D. Josepha de Ivero, D. Carlos de Aulet, y D. Joan de Bosch, veïns de Besalú.

Aquesta relació se inclou dintre una forta ampolla de vidre aparedada en la base de la Creu, junt ab un preciós romàs inspirat en dita tradició, escrit per la poetisa D. Trinitat Aldrich, y varios periódichs.

Assistiren al alsament de la Creu dita los abaix firmats, y resan junts un *Pare nostre* per las ànimes del Purgatori, especialment per las dels protagonistas del drama relatat. Auy dia nou de Mars del any de 1904, segont del Pontificat de Pio X.—Firmas.

En fermansa de la veritat del fet que transmet dita tradició, se pot alegar:

1.º Extrayentlo de la cronología dels *Senyors del Castell y termes de Salas* que hi ha inédita, que al any de 1261, 3 nonas Janer, devant de Ramon Prat, Notari de Besalú, se feu una divisió de tot lo honor que fou de Bernat de Salas, un de tals Senyors, entre sos successors, y consta que ab la divisió dels bens que li pertanyeren se comprengueren los set cavallers principals que també formaban part de son patrimoni. La divisió se feu entre Ramon de Ampurias, Senyor, de Salas, com a successor directe del senyoriu; Guillerma Soler, Senyora del Castell de Montpalau de Argelaguer, fundataria del de Salas y Bernat Vidal, Senyor del cartell de Bes-

tracá, y repartiren á la Guillerma Soler los Cavallers *Guillem Juinyá* ab los seus feudos y Guillem de Buils de Besalú, per lo feudo de la dècima de Crespiá, solsament.

2.ª Així doncs, com que avans de l' any 1261 se trova un altre cavaller de Juinyá, feudatari del de Salas y després de dit any no se trova cap més, pot presumir-se que lo dit Guillèm fou lo cavaller assassiní, mort y penjat en lo lloch de la *Creu del Cavaller*, qual lloch es conegeut de sempre per *Lo Camp de la Creu* y son territori es conegeut per lo de *La Creu del Cavaller*, segons consta de molts documents.

3.ª Lo Senyoriu de Salas passá algun temps després de la divisió relatada á la Casa de Rocabertí, conegeuda per del Comte de Perelada, y de aquila dita de atribuir per lo poble á est Comte y al Senyor de Salas la injusticia feta ab lo cavaller assassiní.

4.ª Los territoris per ahont succeí lo fet sacrilech es cert que se trovan comprats al hospici y al hospital per diferents propietaris, segons se veu en varias escripturas dels segles XVI y XVII.

5.ª Se trovan unas ruinas prop del camí de Besalú á Juinyá y en termes de est poble, que segons tradició molt viva, son las de la iglesia de Sant Martí de Juinyá, ahont succeí lo fet relatat, y se explica que quedant abandonada per la irregularitat que contragué al copsar la sang del capellá assassinat en lo altar, se arruinà luego, ja que no pogueren lograr los veïns que se purifiqués després per las moltes dificultats que porta la cosa.

6.ª Ademés se veu en documents, que lo Prior de Santa Maria de Besalú concedí la iglesia seva, de Sant Martí de Capellada, anomenada avans de Santa Maria Magdalena de Capellada, junt ab un terreno inmediat als veïns de Juinyá per iglesia y Cementiri, deús de aquests, com encara continua, haventhi la particularitat de que tant l' iglesia y cementiri, son dintre del terme de Besalú que lo de Besalú mateix.

7.ª Tot això dona á entendre que mediá algú fet extraordinari que sembla molt ser lo explicat, ja que naturalment la iglesia y cementiri de Juinyá seria dintre terreno de son terme y no dintre del de Besalú; puig que Almor y Faras, parroquias inferiors y circunveïnades de Juinyá, totes tenen iglesia y cementiri propis: y

8.ª Finalment se trova, segons las *Notícias Històriques* del Sr. Monsalvatje, que realment tenia iglesia propia lo poble de Sant Martí de Juinyá, que fou fundada lo any de 977 y pot be deduirse que las ruinas relatadas en la nota 5.ª son las d' aquesta iglesia.—Besalú, Mars de 1904.—Joaquim Matas.

La fulla transcrita no parla—sens dupte per la modestia del autor—del ben pensat discurs que feu el citat D. Joaquim Matas enfront de la Creu qu' acababan de sentar sobre pedra, y de las personas que presenciaren l' acte, sobre l' eficacia d' aquest signe de redempció per restaurar y regenerar á la societat actual» que tant lluny viu d' aquest arbre beneit y tant poch arrelat se trova en el cor del home que s' anomena del progrés. L' espay sempre limitat del periódich mos priva de ferne mes extensa reseña.

La festa fou concorreguda per bona colla de personas devotas de lo de casa nostra: l' illustrat y molt Re-

verent D. Pere Estela Pobre, Vicari de Besalú tragué al llapis un bonich dibuix del lloch, y contorns d' ahont s' alsa «La Creu del Cavaller» que nostres nets reverenciarán.

A tots la mes viva y coral enhorabona.

ANGEL P. C.

ASSAMBLEA NACIONAL DE LA BONA PREMPSA En Sevilla

Si se ab una mica, de retrás dónem compte avuy de l' acte importantissim que durant els dies 23, 24, 25 y 26 del corrent abril tindrà lloch a Sevilla.

No cal dir que *EL TRADICIONALISTA* s' hi ha adherit incondicionalment.

Vegintse la importància dels punts que deurán tractarse en aquesta assamblea de la qual poden exirne profitosos resultats pera la causa católica.

Vegintse els punts de estudi d' aquesta assamblea:

SECCIÓN I Unión de la Prensa Católica

1.ª Imperiosa necesidad de la unión de la Prensa Católica. Estudien los diversos aspectos que pue de abarcar dicha unión.

2.ª Estudiese, en particular, la manera de llevar á la práctica los siguientes medios de unión:

A. Creación de una Agencia telegráfica para el uso exclusivo de la Prensa Católica.

B. Asociación de escritores y artistas católicos.

C. Cambio mutuo de materiales periodísticos.

D. Constitución de un Consejo, que procrei y dirija las relaciones de la Prensa Católica aliada.

SECCIÓN II Propagación de la Prensa Católica

1.ª Excelencia y utilidad de la Asociación de la Buena Prensa.

Medios prácticos de extenderla á los lugares de España donde no se haya aún establecido. Esto sobre todo como homenaje á la Inmaculada en su año jubilar.

2.ª Creación de revistas ilustradas que correspondan por su fondo y por su forma á las exigencias de nuestro tiempo.

3.ª Establecer una colecta nacional para la fundación de una casa editorial de la Buena Prensa.

4.ª Señálese qué nuevas producciones de Buena Prensa convendría establecer.

5.ª Medios más aproposito para la propagación de la Prensa Católica y extirpación de la anticristiana.

SECCIÓN III Perfeccionamiento de la Prensa Católica

1.ª Indiquense los medios más adecuados para perfeccionar y mejorar la Prensa Católica.

2.ª Genuina índole de la Prensa Católica, que es constituir principalmente un verdadero Apostolado.

3.ª Necesidad de adoptar como norma de conducta las reglas dadas por el inmortal León XIII á los periodistas Católicos.

4.ª Señálese hasta donde se puede llegar en la publicación de crímenes y espectáculos mundanos

SECCIÓN IV

Criterio de los Católicos con respecto á la prensa periódica

1.ª Deberes de los Católicos con respecto á la lectura de periódicos, según la doctrina de la Iglesia.

2.ª Deberes de los mismos, según la propia enseñanza de la Iglesia, de no cooperar de ninguna de las maneras á la prensa impía. Indiquense los modos con que se suele cooperar á dicha prosperidad á veces insensiblemente.

3.ª Caracteres que, según las enseñanzas de la Iglesia, deben tener las publicaciones periódicas, para que pueden ser distinguidas y aceptadas por los Católicos clara y visiblemente; y señalense, en conformidad con los dichos caracteres, las normas y prácticas que conviene adoptar.

NOTA.—Si algún socio creyera oportuno escribir memorias sobre algún punto no contenido en este programa, podrá desde luego hacerlo y la Junta las enviará á las secciones á que mejor correspondan.

Aquells dels nostres amics que vulgan suscriure's com a socis de la assamblea poden indicarlo, que en aquesta administració cuidarem de tot lo que ab aquest acte se refereça.

Els socis poden ser *actius*, de *merit* y *honoraris*. Són dels primers els que prenen part activa en els treballs de la Assamblea. De *merit* son els representants de la prensa y *honoraris* tots els que s' inscriuen pera contribuir ab la cuota, als gastos de la Assamblea. Tots els socis deurán pagar al inscriurers la cantitat de 5 pessetas y tindrán dret á un diploma y á una crónica de la Assamblea.

Als Carlistas

Al aparéixer el present nombré de nosre setmanari, haurá ja abandonat aquesta inmortal ciutat el Quefe del Estat liberal. No per això habém de deixar perdre aquesta ocasió pera fer una vegada mes la afirmació pública dels nostres ideals y á n' aquestí *EL TRADICIONALISTA* en nom propi y dels seus correligionaris envia en aquest dia al August Capdill de la Espanya Tradicional, D. Carlos de Borbon y Austria de Este, testimoni de l' lealtat á la causa de Deu, de la Patria y de la Llegitimitat qu' ell representa.

Els nostres amics, que per mèdi de tarjetas ó cartas vulgan fer analogas manifestacions de protesta al Señor Quefe Regional, poden remeternoslas á la nostra Redacció pera enviarlas totes plegadas á Barcelona.

Catilinarias

El minstre de Justicia de França, cumpliment una resolució draconiana, votada per la Cambra, ha ordenat traure de totes las Salas d' Audiencia la imatge del Crucifix.

Pera vergonya seva, no s' ha acabat encare la rassa dels juheus.

A imitació dels que enclavaren en creu á son Deu y Senyor, han cridat aquests dies els de la nació vehina.

Tolle, tolle. Nollumus hunc regnare super nos.

Més, no ns cal pas sortir de la nostra desventurada Patria, pera sentir el clam de la rassa maleïda.

O sinó que parlin els *valents* de Sestao, als qui de segur encare dura la rabeta per lo de Bilbao, quan la pelegrinació á Begonyá.

Pro, ara si que no poden disculparse ab la concebuda *martingala* de provocació per part dels cathòlichs.

Y no es que hi fós alashoras, si no que en aquesta ocasió, usant d' una prudència, á la que no estaban pas obligats els cathòlichs, posaren aquestos de sa part tots els medis pera evitar colisións.

Els altres també.

Volgut celebrar un enterro civil á l' hora precisament en que debia tenir lloch la processó, dita del Sant Sepulcre, l' arcalde y l' autoritat eclesiàstica de Sestao, y convingueren en retrassar aquesta, pera evitar conflictes.

Els republicans, empró, y demés elements perturbadors, després del enterro, se mantingueren cuberts al pas de la cerimònia religiosa, insultant y xiulant á cuants formaven part de la mateixa y agredint als guardas forals, que ls intimaren al ordre, ocasionant trets y pedras, de les que n' resultaren una vintena de ferits, alguns de maüser, y la detenció d' alguns alborotadors.

Salvatjada final.

Durant el moti els perturbadors asaltaren el cementiri cathòlic, profanant ninxos y rompent creus y pedras mortuorias.

També intentaren cremar una Iglesia.

Això si eridan visca la llibertat. Pedras, insults, trets, xiulades, profanacions may sentidas, veusaqüí las salvatjades de las massas bilbaïnas.

Endavant las atxes.

A Oviedo y Málaga, per no ser menys han tingut també lloch actes de salvatjisme ab motiu de las processions de Setmana Santa ab lo corresponent seguir de cargas, trets y ferits.

Això no més passa al Cafretia, dich á Espanya.

En una sessió tinguda pel Ajuntament de Valencia, un regidor blasfemà.

Y pensar qu' encare hi ha hagut diaris tan descarats que han volgut defensar als causants d' aytals actes, com *El Imparcial* y *La Lucha* de aquesta ciutat!

La que ha publicat un telegrama, que desvirtua totalment els fets.

Vegis, sinó.

«Se sabe que el clero? irascible que arrebató el gorro frigio á un muchacho y que con su conducta destemplada produjo la indignación en el pueblo, que originó lo ocurrido, se llama Santiago Mendiguren».

«Se desmiente que los elementos que asistieron al entierro civil fueran los que provocaron el conflicto.»

«Este fué motivado por el reaccionario alcalde y los elementos clericales.»

En una sessió tinguda pel Ajuntament de Valencia, un regidor republicà blasfemà dihent que'l besar las imatges de Crists, lo propi, que l' aiga de las picas de las Esglésies, constitueix un perill pera la salut dels fidels.

Oportunament fá notar un periódich d' aquella localitat que l' Ajuntament que tant se preocupa de l'aiga beneita de las Esglésias, en canbi en res s' interessa pesar millonar las condicions de l'aiga potable, de las que se'n ressent la salut pública.

Zapatero, á tus zapatos.

CICERO

CAP Á JESÚS

Maria de Magdalena, tremolosa, s'acosta al diví Mestre, silenciosa li renta 'ls peus ab llàgrimas del cor, ab sos flonjos cabells los hi aixuga, untantloshi ab perfums; després poruga li parla ab sentiment y greu dolor.

Senyor us pressentia y us buscaba, d' aquí endavant seré la vostra esclava, feume un racer á dins del vostre cor: No m' guia l' esperó de la materia, ni l' plaer mundanal, ni la plàtxeria, ni es impur com avans lo meu amor.

En Vos troba consol l'ànima mia, vostres tils són la font de l' alegria, teniu dolça la veu com bresca d' or. Lo mon ab ses disbauxes m' enganyaba; reya lo cor, mes l' esperit pioraba no trobant lenitji pel meu dolor.

Miraba per arreu ombres bonoses rodejantme a tot hora silencioses; sempre cercava en v'na raig de claror. Sols Vos tieu esvahit matrística pena, ab Veritat y Lum heu tret la vena dels ulls de la meva ànima y del cor.

Mestrey Senyor, interrompè un deixible Us vindran per arreu com un ser feble si aculliu á una dona sens pudor.

La coneixen pel nom de pecadora, ha estat de qui ha volgut perversidora, vè a tentar vostre esperit fingint amor. Deixebles estimats, aquell qui estiga aixa de culpas net, està molt be que ho diga; mes ja! sols veig miseria dintre 'ls cors. Món Pare Etern veent tant gran malura m' envia a redimir á la criatura y aixis: veniu á mi los pecadors.

PAU MODOLELL

CRÓNICA GENERAL

La Comunió Carlista ha sofert una considerable peruda, per la mort del infatigable periodista, escriptor catòlic y redactor del nostre estimat colega *El Correo Español* Dr. Leandro Herrero; sobre vinguda rápidament á Aldea Centenera, poble ahont residia nostre estimat y venerable company.

Era Don Leandro Herrero un mestre de periodistas catòlics, un escriptor antic, tan conegut en el terren periodista per sa lleialtat y ingenio y per la deu copiosa de originalitat y imaginació feonda de que estaban roblerts sos autorisats escrits.

Va escriure en molts periódichs y com a poeta va compondre tres comedias importantíssimas de felis èxit que foren acollidas ab extraordinaris aplausos. Fou historiador y novelista, deixantnos á més del llibre de la Vida de Lleó XIII, el popularissim á Espanya y América *El Monje del Monasterio de Yuste*.

Aquesta mort serà sentida per tots els qu' estiman las bones lletres en lo camp espayós del Catolicisme.

EL TRADICIONALISTA s' adereix al dol general de la prensa catòlica d'Espanya y en especial al de la prensa carlista, y envia l' expressió de son sentiment á la respectable família del finat, al ensembs que recomana á sos lectors que s' recordin en sus oracions d'un Company tan distingit.

Al cel sia.

—

El Sr. Dean del Cabildo Catebral Dr. Almonacid ha sigut nomenat pel Sr. Bisbe de la Diòcesis, pera benestar la primera pedra del port de Sant Feliu de Guixols en el acte de la colocació y ab motiu de la visita de D. Alfons á aquella ciutat.

Adelantan rapidament els treballs que s' realisan en la construcció del port de Palamós. Prompte funcionaran las màquines de vapor y elèctriques.

Ab motiu del caràcter polítich que s' vol donar á la festa de la proclamació de la Verge de Montserrat com á Patrona dels Somatents de Catalunya, alguns elements de dit institut han protestat d' aquesta disposició. Aixis mateix ho han fet els del poble del Bruch, de la erecció del monument á Montserrat als heroes de 1808, que debia aixecarse en dita població.

Diumentge passat morí la mala-guanyada esposa del regidor y President del Centre Catòlic de Besalú, Sr. Vasallo, després de rebre els Sants Sacerments ab gran consol y satisfacció.

Al sapiguerse la mort de dita Sra. se suspengué la funció dramàtica que s' estava celebrant en dit Centre com a prova de las moltes simpatías de que gosaba.

El dilluns accompanyaren al cadavré un considerable número de personnes de totas condicions exteriorant sòs derrers afectes á la que fou en vida model d' esposas cristianas y principalment caritativas.

Al cel sia.

Ab la solemnitat acostumada el dia 26 del passat mes se celebra en la vila de Banyoles la professió dels Dolors en la que fou pionerista el jove procurador dels tribunals D. Enrich Moner, el qual pot estar satisfech per la multa concurrencia de amics que l' accompanyaren.

L' actitud en que s' colocaren els nostres nombrosos correlligionaris d' aquesta vila ab motiu del repartiment de consums que havíen fet els republiques del municipi, ha esset causa de que dit repartiment s' anulles y es cobriyan odiós impost, segons el repartiment anterior.

S' estan fent grans mellors en el teatre de la Joventut Catòlica.

Ens diuen de Amer que ab molt lluhiment se han celebrat enguany las festas religioses de Setmana Santa.

El Septenariá Nostra Senyora dels Dolors se vegé concorregudíssim, estant notablessims els sermons que predicà el Pare Vergés del Cor de Maria, á quinas exortacions s' ha degut segurament que 'ls catòlics de Amer se tiressen al carré.

Pera cantar en la professió s' organisa un coro de sis joves y ab aquesta ocasió s' ha revelat un cantor d' una veu extraordinaria que eridá fortament l' atenció del poble. Es un jove de 19 anys y que poscieix una veu extraordinaria de tenor, puig sense dificultat dona el re de segona octava. Jo tindrém ocasió de tornar á parlarne.

HISTÒRIA DE LA ARQUITECTURA
HISTÓRIA DE LA ARQUITECTURA
HISTÓRIA DE LA ARQUITECTURA

—

CRÓNICA LOCAL

Habem passat las solemnes festas de setmana Santa y Pasqua ab un temps hermossísim, verament primaveral per lo que donava gust veurer el moviment que regnava en nostres carrers, ab motiu de las funciones religiosas propias dels días.

Las professors, resultaren concurregudas, si se pot ser no se hi perderia res en que ho fossen menys y els qu' hi anessen, guardesssen tot el respecte que s' deu a Nostre Senyor.

Creyem que deuria procurar-se evitar l' escàndol que donan alguns dels que hi concorren, puig que, devant apart la costum poch piadosa de anà á la professió per divertirshi; hem de fer constar, que fins blasfemias horripilant sentirem preferir per un dels *cucurullas*.

Per ara estem disfrutant d' un temps primaveral ja que 'l sol llueix tota la seva forsa lo meteix que les estrelles á la nit. La temperatura es suau, y el termòmetre osila entre 'ls 4, 5, y 6 de mínima y 'ls 18, 19 y 20 de màxima.

El nou president d' aquesta Audiencia D. Vicens Santandreu, ha pres possessió del seu càrrec.

Ha mort á n' aquesta ciutat el banquer D. Antoni Matéu. D. E. P.

Diuhem que desde primers del més que ve, es posaran en circulació tres trens diaris de passatgers desde nostra ciutat á Barcelona, que portaran uns eotxes molt bufons y lleugers. Les hores de sortida de Girona serán 6, 10 y 16 y los de Barcelona: 8, 10 y 18.

Ha sigut amortizada una de las tres esribanies del jutjat del Partit de Girona.

Segons notícies, las oficines centrals del Telèfon que se instarà dientre poch, serán al pis principal del núm. 4 del Carrer del Progrés.

L' arcalde de nostra Ciutat, més maurista que en Maura, y mes alfoncista que D. Alfons, va publicar dijous un bando que n' hi havia per xucarhi pa.

Escolti, *De Ciurana*: «Vol dir que D. Alfons viatja para conoçer las exigencias del bienestar material de los pueblos etc. etc...»

Ja ho veurem ab las consequencies y al tiempo por testigo que diuen els castilas.

Y alló de demanar que se extirrice un saludo para el jóven etc. y alló de las colgaduras de los balcons val una Judia.

Vosté amb el temps sera diputat.

El mateix dia del Bando, publicava *La Lucha* un article titulat «Mafiana llega el Rey», que es de lo milloret que corre. Alló podrà ser firmat hasta per en Makako. Hi ha alguns párrafos que fan venir tremolins de fret, especialment el tercer que parla del «elemento oficial», y el tres d' en Lluís Vivas y 'l penúltim.

En conjunt l' article ú lo que sea es recomana per la lògica de que està rublert y... per la burriqueria que respira.

Jo al final hi posaré.

«Esto debe ir firmado por Makako.

L' Arcalde d' aquesta ciutat, Sr. Ciurana ens remeté 10 bonos de un kilo de pà, que habem repartit convenientment entre altres tantas famílias necessitadas, en nom de las quals donem las gracies á la expresa autoritat.

El nostre estimat amich D. Pere de Pol, ha tingut el gran sentiment de perdre al seu fillet. Serveixli de consol al pensar que hi haurà un angelet més al cel. L' accompanyem á la familia de Pol en el seu just sentiment.

Habem rebut entusiastas felicitación per el extraordinari de Setmana Santa.

També en publicaren els nostras colegas *La Lucha* y *El Heraldo*.

Qui vulga fer un seguro sobre la vida, recordi que la companyia més antiga del món es *LA UNIÓN DE NORWICH-Solidés*, pólisses indisputables, grans beneficis, combinacions ventajosas.—Representant á la Província.—J. Font y Fargas Abeuradors 7. 2º Girona.

El passat dissapte, á las 4 de la tarda, tingué lloc en el saló de Física de l' Institut, una reunio de ilustrades personnes d' aquesta capital pera constituir la *Extensió Universitaria*, iniciada á Barcelona per els elements anti catòlics de aquellà Universitat.

Exposat l' objecte de la reunio per el Director de l' Institut Sr. Espona y llegidas las bases per el Señor Barceló se procedí a nomenar la Junta Directiva.

Sobre aquest punt debem fer constar que els elements carlistas que hi assistirem nos trovarem sorpresos ab una candidatura confecionada ab anticipació á la reunio y de la que no n' sabíam res nosaltres ni els nostres amichs, per quin motiu tractavam ja de retirarnos, lo que no ferem al veurer que en definitiva els resultats de la reunio serían completament negatius.

Una cosa debem rectificar á *La Lucha* y es que á EL TRADICIONALISTA no se'l convidá á la expressada reunio y si se hi assistirem alguns redactors, forem convidats particularment.

Ja tenim en funció els dos teatres d' aquesta ciutat ab uns repertoris que ja cal que vigilin las famílies catòlics. Ja que tenim un Ajuntament tant catòlic, ¿no seria possible evitar la representació de certes obres, indecents y fastigosas, com la *Toscà* per exemple?

Ab motiu de la vinguda á Girona de D. Alfons de Borbón y Habsburgo, haurém tingut occasió de veure certas coses de las que ab la ajuda de Deu, en parlarém en el proxim número ab la franquesa que ens es característica.

PAPEL JORDÁ

—

Si voleu conservar vostra salut, fumeu l' acreditat é hidrén.

PAPER JORDÁ

—

Imprenta de J. Franquet. Gerona

—

—

SECCIÓN DE ANUNCIOS

RECORTE DE LA PRIMERA COMUNIÓN

RAMELLET EUCARÍSTICH

Col·lecció de poesies místiques

per Joseph M.ª Vidal y Pomar

SEGUITAS D' UN CÁNTICH AB MÚSICA

del Rnt. D. Joseph Masvidal, Pbre.

(Ab aprobació de la Autoritat Eclesiástica)

Forma un elegant llibret de 64 pàgines primorosament editat. Acompanya al text un artístich grabat, y una de les primeres pàgines està destinada pera inscriurehi la fetxa de la Comunió y nom del interessat, qui, així com els amics á qui vulgi ferne ofrena, tindrán en aquest tomet un agradable recordatori del acte més important de la vida.

Edició econòmica.

En paper superior, encuadernat en tela

idem idem enquadernació de luxe.

Pesetas 0'50 exemplar

" 1 "

" 2 "

Se ven en la Llibreria de Joseph Franquet y Serra Platería 26.—Girona

LA CRUZ ROJA

FARMACIA ROCA

SUCESOR
del Dr. Ametller

Unica casa de Gerona que recibe el verdadero Aceite de Hígado de Bacalao Nord-Kyn, legítimo de Noruega. Desconfiad de los aceites de Hígado de Bacalao del comercio, nunca son puros y por eso no responden á las indicaciones facultativas.

SERVICIO PERMANENTE

Calle del Sách.—Plaza del Oli.—Subida Santo Domingo.—GERONA

GRAN FÁBRICA DE CHOCOLATE

EL GLOBO

Chocolate con canela, sin ella y con vainilla.

Clase superiores y especiales.

Ventas al por mayor y menor.

DEPÓSITO CENTRAL: FIGUEROLA, 15, GERONA

Exportación á provincias y Ultramar

De venta en todos los colmados, confiterías y ultramarinos

F. MARESMA

ESPECIALITAT EN GUANTS

MATA Y VINYALS

PROVEEDORS DE LA REAL CASA

Licors—Anissats—Champans
Vins generosos. Vins de taula
Abeuradors, 3.—Gerona

Casa Grandia Banys Nous. 12. 2.^a

BARCELONA

Hospedatge pera Rynts. Sacerdots y demés personas catòlicas. Dinari y sopar, preu tres pessetas diaries. SE ADMETEN DISPESAS

CAIXA DE PREVISIÓN Y SOCORRO

Primera Companyia Espanyola de segurs socials

DOMICILIADA EN BARCELONA
CARRER DE BILBAO, 213

Practica aquesta importantíssima Companyia el segur de accidents en las dos formes colectiu e individual, y el segur vida dotal, herència, herència especial, rendas vitalícias, pensions pera la vellesa, etc.

DELEGACIÓ

Abeuradors 7, 2.ª—GERONA

La Neotafia

Cort-Real, 18

El nombre de enterros y funerals que serveix anyalment aquesta casa, es la seva millor recomanació.

II FUMADORS!!

Es ja hora que vos desproveueu y no dongueu crèdit á lo que tan falsament diuhent alguns fabricants poch escrupulosos atribuint n'els seus papers de fumar propietats medicinals que no tenen ni han tingut mai, dihen que es fabricat ab el such de varias plantas pectorals contra la tos, afeccions del coll, etc. explotant d'aquesta manera la bona fe dels fumadors innocents.

Si voleu fumar bon paper de maneu PAPER CARLETS.

Premiat en l'exposició Universal de París 1900 y en la de Barcelona en 1888.

Se ven per tot arreu.

Joan Carreras

Metje-Ciruriá

ENFERMETATS NERVIOSAS

Consulta de 11 á 1

Cort-Real, 4, 1.ª—Girona

GRÀN

SABATERIA ÀLVAREZ

DE

Fernando Freixas

¿Vol V. calzar ab gust y elegancia?

Visiti, donchs, aquest notable establiment y veurà complerts sos justos desitjos.

ESPECIALITAT EN LA MIDA
ASSORTIT EN CALSAT DE GOMA

8, Progrés, 8

COLMADO SABATÉS

34, RAMBLA DE LA LIBERTAT. 34

Ostras verdes de Marennes se reben diariament.

Gran existencia de sigrons llegítims de «Fuente Sauco».

LENCERIA LA CONFIANZA

DE LEÓN BELLOC

Progrés, 31.—GERONA

NOVEDADES, MANTELERIAS

TAPETES, CORTINAJES, TRANSPARENTES

Gran surtido en tires bordadas.

Imprenta y Librería

JOSÉ FRANQUET Y SERRA

Platería, 26 y Forsa, 14.—GERONA

Obras nuevas y otras de suma importancia que se hallan de venta en esta librería

LOS SACROSANTOS CONCILIOS DE TRENTO Y VATICANO, en latín y castellano con las notas de la edición de Roma de 1903 y otras aclaratorias, la historia intercalada de ambos Concilios y un apéndice de documentos y datos interesantes, por el presbítero D. Anastasio Machuca Díez. Consta de un tomo en 4.ª prolongado de 600 páginas, 6 pesetas en pasta y 5 en rústica.

LOS DOLORES DE LA SANTÍSIMA VIRGEN MARÍA. Consideraciones y piadosas enseñanzas que contienen, por el Dr. D. Anselmo Herranz y Establés, presbítero Catedrático de Filosofía en el Seminario de Gerona. Obra útilísima para los devotos de María, escrita con estilo fluido, y de gran provecho espiritual. Un tomo de 250 páginas, 2 pesetas en rústica y 3 en encuadrado.

CONSIDERACIONES TEOLOGICAS Y ESPIRITUALES SOBRE LAS GRANDEZAS DE JESUCRISTO, por el P. Luis Francisco de Argentau, capuchino, traducido por el P. Ruperto María de Manresa. Dos tomos de cerca 500 páginas cada uno 14 pesetas en pasta.

Nº ELVIRA DE RICAMOR.—Llegenda Montserratina per Mn. Lluís Rovira y Benet, Pbre.—Es aquesta una obra no sols recreativa y piadosa, si que també altament instructiva, educativa y moral, qu' es llegira sempre ab gust, mereixent l'apreci de totes las personas aficionades á nostra bella literatura.—Un tomo de 400 páginas elegantemente encuadrnat, 4 pesetas.

HISTORIA DE LA ARQUITECTURA CRISTIANA por Vicente Lampérez. Un tomo en 8.ª, ilustrado con numerosos grabados y una encuadernación elegante 2'50 pesetas.

En esta casa se hacen toda clase de trabajos de imprenta, con gran esmero y suma baratura.

ARMERIA

Gayetá Carbo
Carrer de la Platería, 30

Escopetas, rewolvers y pistolas de diversos sistemes.

Reclams de totas classes, fials per cassar guatllas. Sa

Pistola Brocwin de set tiros y set en dipòsit.

Pólvora de marcas variadas, cartutxos, etc. etc.

IMPORTANTE

Para constitución de CAPITALES y RENTAS acúdase á la Agencia de seguros sobre la vida de D. Narciso Boada Guytó, calle de la Forsa, 17.º — GERONA.

La Previsió Nacional

Companyia espanyola de seguros contra incendis
Domiciliada á Barcelona
Plassa de Santa Ana, 9, 1.^aSub-director en aquesta província
Joaquim Font y Fargas
ABEURADORS, 7, 2.^a

Representacions de tota classe, s' atmeten ab condicions ventajoses pera els representants.

En casos de opreció del pit ab dificultat de respirar, axis com en las bronquitis acompañadas de tos espasmódica la Solució de Bifosfat de Cal medicinal produceix resultats excelents.

SOLUCIÓ DE
BIOSFAT DE CAL MEDICINAL
DELS

Germans Maristas

BARCELONA (Sant Andreu de Palomar)

De venda á Girona á ca'n J. M.ª Perez Xifra, Abeuradors; en la farmacia d'en Grau Romanat, Progrés, 4; farmacia Vivas, Cort-Real, 17; farmacia Roca. (Antigua casa Ametller), Plassa del Oli.

Dipòsit: Pensionat dels Germans Maristas, Claveria, 12.

X. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 47